

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหัวดอน

เรื่อง

การควบคุม การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

พ.ศ. ๒๕๖๑

องค์การบริหารส่วนตำบลหัวดอน
ตำบลหัวดอน อำเภอโขงใน จังหวัดอุบลราชธานี

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลหัวดอน
เรื่อง การควบคุม การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๑

ด้วยคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหัวดอน ได้จัดทำร่างข้อบัญญัติ เรื่องการควบคุม การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๑ เสนอขออนุมัติต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวดอน และได้ผ่านความเห็นชอบจากนายอำเภอเชียงใหม่เป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศใช้ข้อบัญญัติ เรื่องการควบคุม การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๑ ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(ลงชื่อ)

(นายชุมพล ดอกดวง)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวดอน

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหัวดอน เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

พ.ศ. ๒๕๖๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกอบกับมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม องค์การบริหารส่วนตำบลหัวดอน โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวดอนและนายอำเภอเชียงใหม่ จึงตราข้อบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหัวดอน เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหัวดอน เมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผย องค์การบริหารส่วนตำบลหัวดอนแล้วแต่วัน

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ ข้อบังคับ กฎ ระเบียบ และคำสั่งอื่นใดขององค์การบริหารส่วนตำบล หัวดอน ในส่วนที่ได้ตราแล้วในข้อบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายองค์การบริหารส่วนตำบลหัวดอน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อบัญญัตินี้

“ผู้ได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวดอน

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“สัตว์แพทย์” หมายความว่า สัตวแพทย์ผู้ซึ่งปฏิบัติงานในส่วนราชการของรัฐและหมายความรวมถึงผู้ซึ่งแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่สัตวแพทย์ในราชการส่วนท้องถิ่น

“การเลี้ยงสัตว์” หมายความว่า การมีสัตว์หรือมีสัตว์เลี้ยงไว้ในครอบครองและดูแลเอาใจใส่บำรุงรักษาตลอดจนให้อาหารเป็นอาจิน

“การปล่อยสัตว์” หมายความว่า การสละการครอบครองสัตว์หรือปล่อยสัตว์ให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์โดยปราศจากการควบคุม

“เจ้าของสัตว์” หมายความว่า ผู้ครอบครองสัตว์ด้วย

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายความว่า คอกสัตว์ กรงสัตว์ ที่ขังสัตว์ หรือที่เลี้ยงสัตว์อื่นที่มีการควบคุมของเจ้าของสัตว์ไม่ว่าจะมีขอร้วหรือไม่มี

ข้อ ๕ เพื่อประโยชน์ในการรักษาสุขภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่น หรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ในพื้นที่ จึงให้เขตองค์การบริหารส่วนตำบลหัวดอน เป็นเขต ควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ดังต่อไปนี้

- (๑) สุนัข
- (๒) แมว
- (๓) โค
- (๔) กระบือ
- (๕) สุกร
- (๖) ไก่
- (๗) เป็ด
- (๘) สัตว์อื่น ๆ

(๙) สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ซึ่งได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ให้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดประเภทและชนิดสัตว์ที่ต้องควบคุมการเลี้ยงเพิ่มเติม ทั้งนี้ โดยอาจควบคุม การเลี้ยงสัตว์เฉพาะในเขตท้องที่ใดท้องที่หนึ่งหรือเต็มพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหัวดอน

ข้อ ๖ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในองค์การบริหารส่วนตำบลหัวดอนให้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกประกาศกำหนดเขตพื้นที่เลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ที่ต้องควบคุมตามข้อ ๕ โดยให้ มีมาตรการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดจำนวน ประเภท และชนิดของสัตว์เลี้ยง
- (๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการทำทะเบียนตามประเภทและชนิดของสัตว์
- (๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการปล่อยสัตว์

ข้อ ๗ นอกจากการเลี้ยงสัตว์ตามปกติวิสัยแล้ว เจ้าของสัตว์ที่มีสัตว์ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีสถานที่เลี้ยงสัตว์ที่มั่นคงแข็งแรงตามความเหมาะสมแก่ประเภทและชนิดของสัตว์โดยมีขนาด เพียงพอแก่การดำรงชีวิตของสัตว์ มีแสงสว่าง และการระบายอากาศที่เพียงพอมีระบบการระบายน้ำ และบำบัด ของเสียที่เกิดขึ้นอย่างถูกสุขลักษณะ

(๒) รักษาสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดอยู่เสมอ ให้ถูกสุขลักษณะ ไม่ปล่อยให้เป็นที่สะสมหมักหมมจนเกิด กลิ่นเหม็นรบกวนผู้ที่อยู่บริเวณใกล้เคียง

(๓) เมื่อสัตว์ตายลงเจ้าของสัตว์จะต้องกำจัดซากสัตว์และมูลสัตว์ให้ถูกสุขลักษณะเพื่อป้องกันมิให้เป็น แหล่งเพาะพันธุ์แมลงหรือสัตว์นำโรค ทั้งนี้ โดยวิธีที่ไม่ก่อเหตุรำคาญจากกลิ่น ควัน และไม่เป็นที่ให้เกิดการ ปนเปื้อนของแหล่งน้ำ

(๔) จัดให้มีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์เพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์

(๕) ให้เลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่เลี้ยงสัตว์ของตน ไม่ปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงโดยปราศจากการควบคุม หากประสงค์จะไปเลี้ยงในสถานที่อื่นต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของสถานที่และต้องควบคุมดูแล กรณีเป็นสัตว์ดุร้าย จะต้องเลี้ยงในสถานที่หรือกรงที่บุคคลภายนอกเข้าไปไม่ถึงตัวสัตว์ และมีป้ายเตือนให้ระมัดระวังโดยสังเกตได้อย่าง ชัดเจน

(๖) ไม่เลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

(๗) ควบคุมดูแลสัตว์ของตนมิให้ก่ออันตรายหรือรำคาญแก่ผู้อื่นไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นรวมทั้งข้อบังคับระเบียบ และคำสั่งขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวดอน

ข้อ ๘ กรณีการเลี้ยงสัตว์ซึ่งดำเนินกิจการในลักษณะของฟาร์มเลี้ยงสัตว์ หรือเลี้ยงสัตว์เป็นจำนวนมาก เจ้าของสัตว์ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามข้อ ๗ อย่างเคร่งครัด เพื่อการดูแลสุขภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้เลี้ยงสัตว์และต้องปฏิบัติตามมาตรการเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรค หรือเหตุรำคาญอันเกิดจากการเลี้ยงสัตว์ ดังนี้

(๑) การดูแลสุขภาพและสุขลักษณะของสถานที่เลี้ยงสัตว์ต้องทำรางระบายน้ำรับน้ำโสโครกไปให้พ้นจากที่นั้นโดยสะดวกและเหมาะสม

(๒) การระบายน้ำเสียต้องไม่ให้เป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้ใช้แหล่งน้ำสาธารณะ

(๓) ต้องจัดให้มีระบบกักเก็บหรือบำบัดน้ำเสียให้เหมาะสม ทั้งนี้ ต้องไม่ทำให้เกิดกลิ่นเหม็นจนสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยข้างเคียง

(๔) ต้องทำความสะอาดกวาดล้างสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้อยู่ในภาวะอันดีเสมอ

(๕) ต้องรักษาสถานที่อย่าให้เป็นที่เพาะพันธุ์แมลงวัน แมลงสาบ ยุง หรือสัตว์นำโรคอื่น ๆ และต้องเก็บวัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ในการเลี้ยงสัตว์ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเสมอ

(๖) ต้องมีที่รองรับมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะจำนวนเพียงพอ

ข้อ ๙ หลังจากที่ข้อบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้ ผู้ใดประสงค์จะเลี้ยงสัตว์ตามข้อ ๘ ต้องได้รับความยินยอมจากการประชุมประชาคมหมู่บ้าน และได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นการอนุญาตตามวรรคหนึ่งนั้นต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่าสถานที่เลี้ยงสัตว์นั้นเป็นบริเวณที่โปร่งอากาศถ่ายเทสะดวกมีต้นไม้ให้ร่มเงาพอสมควร ตั้งอยู่ห่างจากแหล่งชุมชน ศาสนสถาน โบราณสถานสถาบันการศึกษา โรงพยาบาลหรือสถานที่ของราชการอื่น ๆ ในระยะที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ และไม่ก่อเหตุรำคาญต่อชุมชนโดยต้องมีระยะห่างจากสถานที่ดังกล่าวและแหล่งน้ำสาธารณะในระยะ ดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับสถานประกอบการเลี้ยงสัตว์น้อยกว่า ๕๐ ตัว ต้องมีระยะห่างในระยะที่ไม่ก่อให้เกิดความรำคาญต่อชุมชนใกล้เคียง

(๒) สำหรับสถานประกอบการกิจการเลี้ยงสัตว์ตั้งแต่ ๕๐-๕๐๐ ตัว ต้องมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๕๐๐ เมตร

(๓) สำหรับสถานประกอบการกิจการเลี้ยงสัตว์กว่า ๕๐๐-๑,๐๐๐ ตัว ต้องมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๑ กิโลเมตร

(๔) สำหรับสถานประกอบการกิจการเลี้ยงสัตว์กว่า ๑,๐๐๐ ตัวขึ้นไป ต้องมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๒ กิโลเมตร

ผู้ขออนุญาตดังกล่าวให้ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบและเงื่อนไขที่กำหนดพร้อมด้วยหลักฐานดังต่อไปนี้อย่างละ ๑ ชุด

(๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

(๒) สำเนาทะเบียนบ้าน

(๓) หนังสือแสดงความเป็นเจ้าของที่ดิน

(๔) เอกสารหรือหลักฐานอื่นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นสมควรเรียกเพิ่มเติม เพื่อประกอบการพิจารณา

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่มีเหตุควรสงสัยว่าสัตว์เลี้ยงนั้นเป็นโรคอันอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพของบุคคลทั่วไป ให้เจ้าของสัตว์ แยก กักกันสัตว์นั้นไว้ต่างหาก และแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขทราบ รวมถึงต้องแจ้งให้สัตวแพทย์ของหน่วยงานราชการทราบ และต้องปฏิบัติตามคำแนะนำโดยเคร่งครัด

ข้อ ๑๑ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ หรือห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ เฉพาะเขตควบคุมการปล่อยสัตว์ เฉพาะในเขตท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง หรือเติมพื้นที่ท้องที่การบริหารส่วนตำบลหัวดอน ยกเว้นการปล่อยสัตว์เพื่อการกุศลตามประเพณี

ข้อ ๑๒ เจ้าของสัตว์จะต้องควบคุมดูแลสัตว์และสถานที่เลี้ยงสัตว์ของตนมิให้ก่อเหตุรำคาญแก่ผู้อื่น

ข้อ ๑๓ หากเจ้าของสัตว์ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือข้อบัญญัตินี้ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ หรือปล่อยสัตว์ให้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นที่มีอำนาจสั่งให้เจ้าของสัตว์แก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องได้ และถ้าเจ้าของสัตว์ไม่แก้ไขหรือ ถ้าการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์นั้นจะก่อให้เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ ของประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งให้ผู้นั้นหยุดเลี้ยงสัตว์ทันทีเป็นการชั่วคราว จนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่ เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าปราศจากอันตรายแล้วก็ได้อำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้กำหนดระยะเวลาที่จะต้อง ปฏิบัติตามคำสั่งไว้ตามสมควร

ข้อ ๑๔ กรณีการเลี้ยงสัตว์ในสถานที่ของเอกชนหรือทางสาธารณะ ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญต่อผู้อื่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของสัตว์ หรือผู้ครอบครองสถานที่เลี้ยงสัตว์ ระวังเหตุรำคาญภายในเวลาอันควร และถ้าเห็นสมควรจะให้กระทำโดยวิธีใดเพื่อระวังเหตุรำคาญนั้นหรือสมควร กำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นอีกในอนาคตให้ระงับไว้ในคำสั่งนั้น

ข้อ ๑๕ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และข้อบัญญัตินี้ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่ง เอกสารหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบ หรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) เข้าไปในอาคารหรือสถานที่ใด ๆ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการเพื่อ ตรวจสอบ หรือควบคุมเพื่อให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้หรือตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม ในการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือเรียกหนังสือหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากเจ้าของหรือ ผู้ครอบครองสถานที่นั้น

(๓) แนะนำให้เจ้าของสัตว์ปฏิบัติให้ถูกต้องตามข้อบัญญัติหรือตามพระราชบัญญัติผู้ได้รับใบอนุญาตหรือ หนังสือรับรองการแจ้งปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขในใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งหรือตามข้อบัญญัตินี้

(๔) ยึดหรืออายัดสิ่งของใดๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพประชาชน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดี หรือเพื่อนำไปทำลายในกรณีจำเป็น

(๕) เก็บหรือนำสินค้าหรือสิ่งของใด ๆ ที่สงสัยว่าไม่ถูกสุขลักษณะ หรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญจาก อาคารหรือสถานที่ใดๆ เป็นปริมาณพอสมควรเพื่อเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบได้โดยไม่ต้องใช้ราคาให้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งในเขต อำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวดอน ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือทุกเรื่องก็ได้

ข้อ ๑๖ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจปรับได้ตามอัตราที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณาเห็นสมควร ทั้งนี้ ต้องไม่เกินค่าปรับตามที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดไว้

ข้อ ๑๗ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลหัวดอน มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติและให้มีอำนาจออกระเบียบข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่

(ลงชื่อ)

(นายชุมพล ดอกดวง)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวดอน

(ลงชื่อ)

เห็นชอบ

(นายสันติพงษ์ สมศรี)

นายอำเภอเชิงใน